

Lepší vymahatelnost práva na informace a snížení zátěže soudů s tím související

Podklad ke sněmovnímu tisku 138, vládnímu návrhu zákona o zpracování osobních údajů v návaznosti na GDPR

Mgr. et Mgr. Jakub Michálek
předseda poslaneckého klubu Pirátů
10. 4. 2018

Východiska:

1. Vládní návrh zákona opětovně zřizuje Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ). Dále v § 52 nově upravuje výčet kompetencí ÚOOÚ.
2. Piráti chtějí **rozšířit výčet kompetencí ÚOOÚ uvedený v zákoně na dohled v oblasti poskytování informací**. Smyslem takového dohledu není nahrazovat hierarchickou soustavu veřejné správy, ale doplnit ji o nezávislý orgán. Ten zajistí jednotné používání a vymahatelnost zákona o svobodném přístupu k informacím napříč republikou.
3. ÚOOÚ je pro tento účel vhodný úřad, protože **typickou otázkou řešenou v řízeních o poskytování informací je kolize práva na informace a práva na soukromí**.

Důvody:

Centrální úřad pro poskytování informací je ve 14 státech EU.^(MVČR, 2013) Důvody zavedení v ČR jsou:

1. **Reálná vymahatelnost práva na informace je nízká**. Zejména u subjektů, u kterých je řízení jednoinstanční, tj. není nezávislý odvolací orgán, např. 100% vlastněné veřejné firmy.
2. Žadatelé se kvůli porušování zákona ze strany povinných subjektů obrací na **soudy, které tudíž agenda žádání o informace zbytečně zatěžuje**. Vyřízení žaloby je pro stát podstatně nákladnější než vyřízení věci správním úřadem.

Okruh upravených otázek:

1. Svěřit ÚOOÚ **přezkumné řízení dle správního řádu** (§ 94 a násl. zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu) - mimořádný opravní prostředek mj. proti „administrativnímu ping pongu“.
2. Svěřit ÚOOÚ řešení **nečinnosti odvolacího správního orgánu** a další úkoly nadřízeného orgánu vůči tomu, kdo vydává rozhodnutí, proti kterému se již nelze odvolat.
3. Doplnit kompetenci ÚOOÚ **vydat příkaz k poskytnutí informace**, pokud zjistí, že jsou splněny podmínky pro jejich poskytnutí a povinný subjekt porušil povinnost je poskytnout.

Další možnosti:

1. Doplnit, že využití těchto institutů je předpokladem pro podání správní žaloby podle soudního řádu správního, čímž se ještě více sníží zatížení soudů.
2. Ke zvážení nechávám otázku možného výslovného doplnění zneužití práva na informace žadatelem jako důvodu odmítnutí žádosti, jak ho již dovodila judikatura.

Žádám všechny kluby o podporu. Dalším krokem bude žádost o formální vyjádření ÚOOÚ k proveditelnosti záměru a dopadům, příprava pozměňovacího návrhu a jednání na ÚPV a VVSRR.